

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	การสำรวจเห็ดพื้นบ้านในอำเภอสันป่าตองและอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้เขียน	นาง บุญศรี แสนศิริ
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนชีววิทยา)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศ.ดร. สายสมร ถ้ายอง

บทคัดย่อ

การสำรวจเห็ดพื้นบ้านในป่าชุมชน ซึ่งเป็นป่าเบญจพรรณ อำเภอสันป่าตองและอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาชนิด และจำนวน โดยตรวจสอบ เพื่อบ่งชี้ชื่อวิทยาศาสตร์ ดำเนินการสำรวจ ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม ของพ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2555 โดยถ่ายภาพเก็บตัวอย่าง นำมา ตรวจสอบและเปรียบเทียบตัวอย่างกับหนังสือคู่มือ และสัมภาษณ์ชาวบ้านในพื้นที่ที่สำรวจเกี่ยวกับ ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากเห็ด เก็บตัวอย่างเห็ดได้ทั้งหมด 108 ตัวอย่าง จำแนกได้ 2 ไฟลัม 2 ชั้น 9 อันดับ 23 วงศ์ 45 สกุล 77 ชนิด จากการสำรวจ พบเห็ดในพื้นที่อำเภอสันป่าตองจำนวน 63 ชนิด จัดเป็นเห็ดที่สามารถรับประทานได้ 45 ชนิด และเห็ดชนิดที่ไม่พบรายงานว่ารับประทานได้ 18 ชนิด ในพื้นที่อำเภอแม่วาง พบ จำนวน 45 ชนิด เห็ดที่รับประทานได้มี 29 ชนิด และเห็ดที่ไม่พบรายงานว่า รับประทานได้ 16 ชนิด พบเห็ดที่รับประทานได้ในอันดับ *Russulaceae* มากที่สุด โดยพบในเขตพื้นที่ อำเภอสันป่าตอง 12 ชนิด และพบในอำเภอแม่วาง 10 ชนิด เห็ดชนิดที่ไม่มีรายงานว่ารับประทานได้ พบมากที่สุดคืออันดับ *Polyporaceae* 7 ชนิด โดยพบในอำเภอสันป่าตอง 3 ชนิด อำเภอแม่วาง 7 ชนิด และเห็ดสกุล *Russula* ชนิดที่พบ คือ *Russula alboareolata*, *R. delica*, *R. virescens* และพบเห็ดสกุล *Amanita* ชนิดที่พบ *Amanita javanica* และ *A. princeps* ในทุกครั้งที่ออกสำรวจ

นำผลการศึกษามาประยุกต์เพื่อผลิตสื่อการสอน วิชาชีววิทยาในรูปแบบหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ความหลากหลายของเห็ดพื้นบ้าน อำเภอสันป่าตองและอำเภอแม่วาง จังหวัด เชียงใหม่ เพื่อสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาชีววิทยา นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการ เรียนวิชาชีววิทยาโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องความหลากหลายของเห็ดพื้นบ้าน อำเภอสันป่าตอง และอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจ ระดับค่าเฉลี่ยร้อยละ 91.12 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

Independent Study Title	Exploration of Local Mushrooms in Sanpatong and Maewang District, Chiang Mai Province
Author	Mrs. Boonsri Sansiri
Degree	Master of Science (Teaching Biology)
Advisor	Prof. Dr. Saisamorn Lumyong

ABSTRACT

This study focuses on the mushroom species and variety at Sanpatong and Maewang areas, in Chiang Mai Province. The purpose of this research is to survey mushrooms in these areas and identify their scientific names. This study was conducted in May to August 2012 and May to August 2013. This was done by taking photographs of mushrooms and comparing them to the list of known mushrooms. The people in these areas were interviewed to shed light on the use and consumption of mushroom varieties. These photos and information were used for teaching in biology classes at Debsirin School, Sanpatong District, Chiang Mai Province.

The study found 108 kinds of mushrooms. They were classified into 2 phyla, 2 classes, 9 orders, 23 families, 45 genera and 77 species. From the survey, 63 mushroom species were discovered in Sanpatong district. Forty-five species were considered edible and 18 species and no report of edible. In Maewang district, 45 mushrooms were found. Twenty-nine were edible while the rest have no report.

The edible mushrooms found were in *Russulaceae*. Twelve species of the edible mushrooms were from Sanpatong district and 10 species from Maewang district. The inedible mushrooms were classified in family *Polyporaceae*. Three species were found in Sanpatong and 7 more are in Maewang. The genus *Russula* that were *Russula alboareolata*, *R. Delica* and *R. virescens*. The two of genus *Amanita*; *Amanita javanica* and *A. princeps* were discovered in this survey.

The results of the study were used for teaching Biology. The use of electronic media was very helpful to the Matthayom 6 students. They were interested and satisfied with the lessons about the different varieties of mushrooms in Sanpatong and Maewang Districts. Overall student satisfaction was rated at about 91.12. It was an excellent rating.